

Domnului Ioan Deneș,
Ministrul Apelor și Pădurilor

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 1.2666 / 29. IUL. 2019

RECOMANDARE

Nr. 52 din data de 29. IUL. 2019

**referitoare la respectarea dispozițiilor art. 22, art. 34 și art. 35 din Constituție,
privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, a dreptului la ocrotirea
sănătății, precum și a dreptului la un mediu sănătos**

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu privind posibila încălcare a prevederilor art. 22 din Constituție - dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 34 - dreptul la ocrotirea sănătății, precum și a art. 35 - dreptul la un mediu sănătos, potrivit unor comunicate de presă vizând pagubele produse de *mistreții, șacalii și vulpile din jud. Vâlcea, și din centrul stațiunii Sinaia.*

Față de cele expuse, având în vedere gravitatea situației create, Avocatul Poporului a încuviințat solicitarea de informații autorităților vâlcene, respectiv Consiliului Județean Vâlcea, DSVSA –Vâlcea, Gărzii Forestiere Vâlcea, precum și Consiliului Județean Prahova, Gărzii Forestiere Prahova, Primăriei Sinaia, cu privire la măsurile dispuse.

Întrucât răspunsurile autorităților nu au rezolvat problema care există la acest moment în multe județe din România și nu doar în județele cuprinse în sesizările din oficiu, am solicitat informații Ministerului Apelor și Pădurilor.

In temeiul art. 25 din *Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată*, coroborat cu art. 20 din *Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului, republicat*, în data de 12.03.2019, doamnele consilier, _____ și _____, în baza împuternicirii Avocatului Poporului nr. 4042/2019, au efectuat o anchetă la Ministerul Apelor și Pădurilor, având ca **obiect** problematica pagubelor produse de mistreți.

Ancheta s-a desfășurat la sediul Ministerului Apelor și Pădurilor, Calea Plevnei, nr. 46-48, sector 1, București. Persoanele care au participat la discuții au fost: domnul _____, Director general în cadrul Direcției Generale Păduri de la nivelul Ministerului Apelor și Pădurilor și doamnele _____ și _____, consilieri în cadrul instituției Avocatul Poporului.

Din documentele puse la dispoziție și în urma discuțiilor purtate, au rezultat următoarele:

Deciziile inspectorilor șefi ai gărzilor forestiere în a căror rază de competență s-au produs pagubele, **pentru acordarea de despăgubiri**, sunt transmise la Ministerul Apelor și Pădurilor în vederea plății valorilor înscrise în decizii. Potrivit punctului de vedere exprimat de Direcția Generală Păduri, în cadrul anchetei, *Hotărârea nr. 1679/2008 privind modalitatea de acordare a despăgubirilor prevăzute de Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, precum și obligațiile ce revin gestionarilor fondurilor cinegetice și proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice pentru prevenirea pagubelor*, este dificil de pus în aplicare, la fel și efectuarea pazei terenurilor.

În cadrul anchetei efectuate a fost semnalată situația potrivit căreia șefii gărzilor de mediu au transmis decizii date fără respectarea procedurii, pe care Ministerul Apelor și Pădurilor le-a atacat în instanță, considerându-le nefundamentate. Contestațiile ministerului au fost însă respinse în cea mai mare parte și, prin urmare, acestea vor fi plătite. Despăgubirile sunt solicitate de obicei în cazuri în care sunt afectate terenuri cu suprafețe mari, prin urmare și sumele de bani care trebuie plătite de stat sunt mari.

În anii anteriori au avut loc întâlniri ale reprezentanților ministerului cu gestionarii fondurilor de vânatoare pentru soluționarea acestui tip de situații.

A fost inițiat un **proiect de lege (PL-x nr. 126/2018)** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2017 pentru modificarea art. 23 alin. (1) lit. c) din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, în dezbatere la nivelul Parlamentului. Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2017 pentru modificarea art. 23 alin. (1) lit. c) din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006 a fost transmisă de Parlament spre promulgare Președintelui României în data de 28 noiembrie 2018.

Președintele României, domnul Klaus Iohannis, a trimis Curții Constituționale în data de 17 decembrie a.c., o sesizare de neconstituționalitate asupra Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2017 pentru modificarea art. 23 alin. (1) lit. c) din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006. Printre motivele de neconstituționalitate expuse de Președintele României cu privire la legea menționată, se numără și adoptarea cu nesocotirea prevederilor art. 61 și ale art. 75 din Constituție, fiind invocată încălcarea competenței primei Camere sesizate, Senatul, care nu a dezbătut textul și soluțiile adoptate de Camera Deputaților, cu referire la modificările adoptate după votul din plenul acesteia, amendamente nediscutate în prima Cameră sesizată. Astfel, se invocă faptul că, în forma adoptată, legea dedusă controlului de constituționalitate nesocotește și principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de o singură Cameră, legea fiind, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament.

La data de 18.03.2019, Curtea Constituțională admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că legea este neconstituțională, în ansamblul său.

La data de 15.04.2019, Senatul adoptă legea pentru **aprobarea** ordonantei de urgență, adoptare cu respectarea prevederilor art.76 alin. (1) din Constituția României. La data de 23.04.2019 a fost prezentată în Biroul Permanent al Camerei Deputaților, fiind trimisă pentru raport la: Comisia pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice, Comisia juridică, de disciplină și imunități, Comisia pentru mediu și

Mistreții s-au înmulțit începând cu anul 1953, întrucât nu au prădători și au avut la dispoziție hrană potrivită speciei lor, chiar și după ce s-a schimbat forma de proprietate. Potrivit celor expuse, se preconizează că peste 3-4 ani exemplarele vor deveni rare datorită apariției peștei porcine africane. Cele mai multe cazuri au fost înregistrate în est (Tulcea, Brăila, Călărași) și în vest (Satu Mare, Oradea).

Un alt aspect pus în vedere, a fost reprezentat de faptul că gestionarii fondurilor de vânătoare furnizează **hrana pentru mistreți**. Aceste activități se consemnează prin proces verbal. În parcurile naționale vânătoarea este interzisă și nu se aplică hrănirea artificială a exemplarelor. Gestionarii fondurilor de vânătoare fac **goane de abateri** pentru îndepărtarea animalelor.

În fiecare primăvară, în perioada 14-15 mai, se fac **statistici** pentru vânătoare, care sunt transmise la Ministerului Apelor și Pădurilor pentru **stabilirea și aprobarea anuală a cotelor de recoltă**.

În urma efectuării anchetei, Ministerul Apelor și Pădurilor a pus la dispoziția Avocatului Poporului următoarele documente anexate la prezenta notă: *Situația centralizată a realizării cotelor de recoltă la specia mistreț, precum și a mistreților găsiți morți, bolnavi sau morți în urma unor accidente rutiere sau feroviare începând cu mai 2018 și Situația deciziilor emise de gărzile forestiere pentru acordarea de despăgubiri în perioada 2017-2018.*

Având în vedere:

- răspunsul transmis de către Ministerul Mediului;
- concluziile desprinse cu ocazia efectuării anchetei, referitoare la nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, a dreptului la ocrotirea sănătății și la un mediu sănătos, prevăzute de art. 22, art. 34 și 35 din Constituție;

- obiecția de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.105/2017 pentru modificarea art.23 alin.(1) lit.c) din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.407/2006, formulată de Președintele României, admisă de Curtea Constituțională, ocazie cu care s-a constatat că actul normativ este neconstituțional în ansamblul său;
- dispozițiile art. 13-15 din Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic;
- dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1679/2008 privind modalitatea de acordare a despăgubirilor prevăzute de Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, precum și obligațiile ce revin gestionarilor fondurilor cinegetice și proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice pentru prevenirea pagubelor;
- necesitatea elaborării unei proceduri mai operative de constatare a pagubelor și de stabilire a cuantumului despăgubirilor, precum și o modalitate mai riguroasă de stabilire a răspunderii civile;
- reglementarea echitabilă a drepturilor și obligațiilor proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice în legătură cu pagubele pe care animalele din speciile de faună de interes cinegetic le produc, astfel încât partea păgubită să primească despăgubirea în timp util și la justa valoare;
- necesitatea menținerii echilibrului ecologic și pentru prevenirea pagubelor pe care exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic le pot produce culturilor agricole, silvice și animalelor domestice

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. Elaborarea unui proiect de modificare și completare a Hotărârii Guvernului nr. 1679/2008, sub aspectul instituirii unei proceduri mai operative și mai puțin birocratice de constatare a pagubelor și de stabilire a cuantumului despăgubirilor, a termenelor de soluționare a cererilor, precum și o modalitate mai riguroasă de stabilire a răspunderii civile;
2. Identificarea și promovarea de soluții echitabile pentru proprietarii de culturi agricole, silvice și de animale domestice în legătură cu pagubele pe care animalele din speciile protejate și speciile de faună de interes cinegetic le produc acestora, astfel încât responsabilitatea protejării culturilor agricole și animalelor să revină gestionarului fondului cinegetic, iar statul să intervină prin mecanisme de cofinanțare a infrastructurii de prevenire și apărare, prin ajutoare acordate atât gestionarului fondului cinegetic, cât și proprietarului terenurilor agricole sau animalelor domestice prin fonduri naționale și comunitare;
3. Informarea instituției Avocatul Poporului cu privire la stadiul de elaborare a proiectului de lege pentru modificarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr 407/2006 (plx 126/2018), privind modificarea lit. m) a alin. (1) al art. 42 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare, privind folosirea de sisteme optice ce permit vânătoarea pe timp de noapte;
4. Ministerul Apelor și Pădurilor va informa Avocatul Poporului cu privire la însușirea recomandării și realizarea măsurilor dispuse, în termen de 30 de zile.

Avocatul Poporului

Renate Weber

București, 25 iulie 2019